

Kaupunkikehityslautakunta	§ 117	09.06.2020
Kaupunkikehityslautakunta	§ 176	29.09.2020
Kaupunginhallitus	§ 405	26.10.2020
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 167	09.12.2020

Lausunto Kiskon rantayleiskaavan kumoamisesta Sammalonsalmen kohdalla, ehdotusvaihe

3359/10.02.02/2019

Kaupunkikehityslautakunta 09.06.2020 § 117

Valmistelija: yleiskaava-arkkitehti Marjo Saukkonen,
marjo.saukkonen@salo.fi, p. 044 778 5100, yleiskaavapäällikkö Timo
Alhoke, timo.alhoke@salo.fi, p. 044 7785113

Asiaan liittyvä oheisaineisto

Kaavakartta- ja selostusluonnos ovat esityslistan liitteenä.

Kaavatyön lähtökohdat

Kiskon rantayleiskaavan kumoaminen Sammalonsalmen kohdalla kuuluu Espoo-Salo-oikorataan liittyviin yleiskaavatoihin. Kaavatyö kuulutettiin vireille 9.11.2019.

Espoo-Salo-oikoradan väyläkäytävä on osoitettu voimassa olevassa Varsinais-Suomen maakuntakaavassa. Oikorataan liittyvien osayleiskaavahankkeiden tarkoituksena on päivittää kaupungin oikeusvaikutteiset yleiskaavat maakuntakaavan mukaisiksi. Sen lisäksi, että maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 32 § 2 mom.) velvoittaa kuntia edistämään maakuntakaavan toteutumista, yleiskaavojen tarkistukset ovat edellytyksenä Espoo-Salo-oikoradan yleissuunnitelman hyväksymiselle (Ratalaki 10 §).

Kumottava kaava-alue sijaitsee Vilikkalan kylän pohjoisosassa Hirsijärven pohjoispäässä Sammalonsalmen kohdalla. Alue on noin 18 km Salon keskustasta itään. Moottoritie, joka sijaitsee kumottavan alueen pohjoispuolella, on matkaa noin 2,5 km. Kaava-alue muodostuu kahdesta erillisestä osasta, joista läntisempi (4,8 ha) käsittää pelkästään vesialuetta. Itäosasta (18,6 ha) suurin osa on peltoa.

Kumottava alue on osa vanhaa kylämaisemaa. Maasto on laajemmin tarkastellen pienipiirteistä. Itäisen alueen länsiosassa on paikallisesti arvokas Sammalon päärakennus (rakennusvuosi 1906) ja sen pihapiiri. Alueen Itäosassa on metsää. Rantalan tila, joka on vapaa-ajan asutokäytössä, sijaitsee kaava-alueen itäosassa. Vilikkalantie, Sammalontie ja Kierourenperäntie kulkevat alueen läpi.

Alustava kaavaehdotus

Alustavan kaavaehdotuksen mukaan voimassa oleva Kiskon rantayleiskaava kumotaan kaava-alueelta, jolloin alueelle jää voimaan Varsinais-Suomen maakuntakaava. Varsinais-Suomen vahvistettujen ja hyväksytyjen maakuntakaavojen yhdistelmässä suunnittelualueelle on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M), suunniteltu rautatie sekä veneväylä/kanoottireitti.

Maakuntakaavan tavoitetilanteessa 2030 alueen halki kulkee itä-länsi-suunnassa Espoo-Salo-oikorata. Rata ylittää sillalla peltoalueen ja Sammalonsalmen. Peltoalueen ylittävä silta on pituudeltaan noin 400 metriä ja korkeimmillaan se on noin 10 metriä maanpinnasta. Sammalonsalmen ylittävä silta on noin 300 metriä pitkä ja sen korkeus vedenpinnasta on 7-8 metriä. Rantalan kohdalla rata kulkee noin 100 metriä tunnelissa.

Rata on uusi elementti maisemassa. Muilta osin alueen kylämaisema säilyy ennallaan eikä olemassa oleviin toimintoihin kohdistu muutoksia. Koska rata kulkee kaava-alueella pääosin sillalla, se ei muodosta merkittävää estettä liikkumiselle. Junaliikenteestä aiheutuvat melutapahtumat aiheuttavat häiriötä radan lähialueella

Kaavatyön kulku

Kaavan vireille tulosta kuulutettiin 9.11.2019 Salon Seudun Sanomissa ja kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. MRL 63 §:n mukaisesti laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 11.11.2019 alkaen kaupungin internet-sivuilla sekä Halikon virastotalolla, Hornintie 2-4. OAS pidetään nähtävillä koko kaavatyön ajan. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §) pidettiin 30.10.2019.

Kaavan luonteen johdosta kaavaprosessi on lyhennetty eikä sisällä varsinaista luonnosvaihetta. Sen sijaan kaavatyön ehdotusvaihe on päätetty järjestää kaksivaiheisena. Ensimmäiseen vaiheeseen kuuluu alustavan kaavaehdotuksen laatiminen. Toisessa vaiheessa laaditaan varsinainen kaavaehdotus, joka on tarkoitus saada MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi syksyllä 2020. Alustava kaavaehdotus käsitellään kaupunkikehityslautakunnassa ja varsinainen kaavaehdotus kaupunginhallituksessa sen jälkeen kun valmisteluvaiheen kuuleminen on toimitettu. Aikataulullisena tavoitteena on, että kaava saataisiin hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2021 alussa.

Käsiteltävänä oleva vaihe

Alustava kaavaehdotus on laadittu ja sen perusteella suoritetaan valmisteluvaiheen kuuleminen, mikä tapahtuu alustavana nähtävilläolona ja tiedottamalla kirjeitse kaikille kyseisen kaava-alueen maanomistajalle. Alustavan nähtävilläolon tarkoituksena on parantaa tiedotusta ja osallistumismahdollisuuksia tässä kaavahankkeessa. Tarkoituksena on, että alustava kaavaehdotus olisi nähtävillä 30 vuorokauden ajan.

Kaupunkikehitysjohdaja:

Kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen johdosta kaupunkikehityslautakunta päättää asettaa Kiskon rantayleiskaavan kumoamista Sammalonsalmen kohdalla koskevan alustavan kaavaehdotuksen nähtäville 30 vuorokauden ajaksi.

Päätös:

Merkittiin, että Jerina Wallius poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi, Wallius omistaa maata ko. alueella.

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunkikehityslautakunta 29.09.2020 § 176

Valmistelija: yleiskaava-arkkitehti Marjo Saukkonen,
marjo.saukkonen@salo.fi, p. 044 778 5100; yleiskaavapäällikkö Timo
Alhoke, timo.alhoke@salo.fi, p. 044 7785113

Asiaan liityvä oheisaineisto

Kaavaselostus, kaavakartta, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä vuorovaikutusraporttiluonnos ovat esityslistan liitteenä.

Kaavatyön lähtökohdat

Kiskon rantayleiskaavan kumoaminen Sammalonsalmen kohdalla kuuluu Espoo-Salo-oikorataan liittyviin yleiskaavatoihin. Kaavatyö kuulutettiin vireille 9.11.2019.

Espoo-Salo-oikoradan väyläkäytävä on osoitettu voimassa olevassa Varsinais-Suomen maakuntakaavassa. Oikorataan liittyvien osayleiskaavahankkeiden tarkoituksena on päivittää kaupungin oikeusvaikutteiset yleiskaavat maakuntakaavan mukaisiksi. Sen lisäksi, että maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 32 § 2 mom.) velvoittaa kuntia edistämään maakuntakaavan toteutumista, yleiskaavojen tarkistukset ovat edellytyksenä Espoo-Salo-oikoradan yleissuunnitelman hyväksymiselle (Ratalaki 10 §).

Kumottava kaava-alue sijaitsee Vilikkalan kylän pohjoisosassa Hirsijärven pohjoispäässä Sammalonsalmen kohdalla. Alue on noin 18 km Salon keskustasta itään. Moottoritielelle, joka sijaitsee kumottavan alueen pohjoispuolella, on matkaa noin 2,5 km. Kaava-alue muodostuu kahdesta erillisestä osasta, joista läntisempi (4,8 ha) käsittää pelkästään vesialuetta. Itäosasta (18,6 ha) suurin osa on peltoa.

Kumottava alue on osa vanhaa kylämaisemaa. Maasto on laajemmin tarkastellen pienipiirteistä. Itäisen alueen länsiosassa on paikallisesti arvokas Sammalon päärakennus (rakennusvuosi 1906) ja sen pihapiiri. Alueen Itäosassa on metsää. Rantalan tila, joka on vapaa-ajan asutokäytössä, sijaitsee kaava-alueen itäosassa. Vilikkalantie,

Sammalontie ja Kierourenperäntie kulkevat alueen läpi.

Kaavaehdotus

Alustavan kaavaehdotuksen mukaan voimassa oleva Kiskon rantayleiskaava kumotaan kaava-alueelta, jolloin alueelle jää voimaan Varsinais-Suomen maakuntakaava. Varsinais-Suomen vahvistettujen ja hyväksytyjen maakuntakaavojen yhdistelmässä suunnittelualueelle on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M), suunniteltu rautatie sekä veneväylä/kanoottireitti.

Maakuntakaavan tavoitetilanteessa 2030 alueen halki kulkee itä-länsi-suunnassa Espoo-Salo-oikorata. Yleissuunnitelman mukaan rata ylittää sillalla peltoalueen ja Sammalonsalmen. Peltoalueen ylittävä silta on pituudeltaan noin 400 metriä ja korkeimmillaan se on noin 10 metriä maanpinnasta. Sammalonsalmen ylittävä silta on noin 300 metriä pitkä ja sen korkeus vedenpinnasta on 7-8 metriä. Rantalan kohdalla rata kulkee noin 100 metriä tunnelissa.

Rata muodostaa uuden dominoivan elementin maisemassa. Muilta osin alueen kylämaisema säilyy ennallaan eikä olemassa oleviin toimintoihin kohdistu muutoksia. Koska rata kulkee kaava-alueella pääosin sillalla, se ei muodosta merkittävää estettä liikkumiselle. Junaliikenteestä aiheutuvat melutapahtumat aiheuttavat häiriötä radan lähialueella.

Alustavan ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen on laadittu vuorovaikutusraporttiluonnos, jota tullaan täydentämään ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen.

Kaavaselostukseen on tehty vähäisiä teknisiä korjauksia sekä seuraavat täydennykset ja tarkistukset:

- Kaavatyön yleiskaavallisia tavoitteita (luku 4.1) sivulla 15 on täydennetty:

"Kiskon rantayleiskaavan kumoaminen Sammalonsalmen kohdalla on tarpeen, jotta Espoo-Salo-oikoradan yleissuunnitelma saadaan etenemään aikataulussa: ratalain 10 §:n 4 momentin mukaan yleissuunnitelmaa tai ratasuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Alustavasti on suunniteltu, että kumoamisen jälkeen alueelle voitaisiin laatia uusi osayleiskaava, jossa tutkittaisiin maankäyttö kumottavaa aluetta laajemmalla alueella huomioiden rata ja sen vaikutukset. Kaavatyö on tarkoitus tehdä tiiviissä yhteistyössä alueen asukkaiden ja maanomistajien kanssa."

- Vaikutuksia rakennettuun ympäristöön ja rakentamiseen (luku 7.2.3) on täydennetty ja tarkistettu sivulla 22:

"Kiskon rantayleiskaavan tavoitteena on ollut ohjata rantarakentamista: kaavassa on osoitettu rakennuspaikat rantamitoituksen perusteella. Kaavan kumoaminen ei muuta tätä

Kiskon rantayleiskaavassa osoitettua kiinteistöille kuuluvaa rakennusoikeutta. Rakentaminen on mahdollista myös kumoamisen jälkeen poikkeusluvalla.

Kiskon rantayleiskaavassa osoitetut erillispientalojen korttelialueet (AO) ja Hirsijärven rannalle osoitettu lomarakennusten korttelialue (RA) kumoutuvat kaavan kumoamisen myötä. Koska junaliikenteen melu ylittää ko. alueilla valtioneuvoston asettamat melun ohjearvot (sivun 20 taulukko 1), jatkossa kyseisiin paikkoihin ei voida osoittaa vastaavia asumisen alueita. Kiinteistöille kuuluvat rakennuspaikat pyritään osoittamaan kiinteistön alueella sinne, missä radan melu alittaa valtioneuvoston asettamat ohjearvot. Mikäli tämä ei kuitenkaan onnistu, tullaan korvauskysymykset käsittelemään ratatoimituksen yhteydessä ratalain mukaisesti."

- Vaikutuksia aluetalouteen ja elinkeinoihin (luku 7.2.5) on täydennetty kaavaselostuksen sivulla 22.

"Radan aiheuttama melu voi vaikeuttaa Sammalon eläinklinikan toimintaa, koska klinikka on erikoistunut stressaantuneiden ja herkkien eläinten hoitamiseen."

Kaavatyön kulku

Kaavan vireille tulosta kuulutettiin 9.11.2019 Salon Seudun Sanomissa ja kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. MRL 63 §:n mukaisesti laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 11.11.2019 alkaen kaupungin internet-sivuilla sekä Halikon virastotalolla, Hornintie 2-4. OAS pidetään nähtävillä koko kaavatyön ajan. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §) pidettiin 30.10.2019.

Kaavatyön ehdotusvaihe on päätetty järjestää kaksivaiheisena. Ensimmäisessä vaiheessa laadittiin alustava kaavaehdotus, joka oli nähtävillä 30.10.8.-8.9.2020. Tarkoituksena oli parantaa tiedotusta ja osallistumismahdollisuuksia kaavahankkeessa. Ehdotusvaiheen asukastilaisuus järjestettiin poikkeusolojen takia sähköisenä nähtävilläolon alkuvaiheessa siten, että alustava kaavaehdotus esiteltiin osallisille internetiin ladattavan videon välityksellä. Alustavasta kaavaehdotuksesta oli mahdollisuus antaa kommentteja nähtävilläoloaikana. Palautteita saatiin neljä (4). Palautteet ja niihin laaditut vastineet löytyvät vuorovaikutusraportista.

Toisessa vaiheessa alustavasta kaavaehdotuksesta on työstetty saadun palautteen perusteella varsinainen kaavaehdotus.

Kiskon rantayleiskaavan kumoamista Sammalonsalmen kohdalla koskeva kaavaehdotus on valmis asetettavaksi nähtäville.

Vs. kaupunkikehitysjohtaja:

Kaupunkikehityslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se asettaisi Kiskon rantayleiskaavan kumoamista Sammalonsalmen kohdalla

koskevan kaavaehdotuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti 30 vuorokauden ajaksi nähtäville.

Päätös:

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannervesi poistui esteellisenä tämän asian käsittelyn ajaksi. Edustusjävi (hallintolaki 28.1 § kohta 2). Mannervesi on nimetty perustettavan Turun Tunnin Juna Oy:n hallituksen jäseneksi.

Esittelijänä toimi vs.kaupunkikehitysjohtaja Ari Vainio.

Merkittiin, että Jerina Wallius poistui tämän asian käsittelyn ajaksi klo 17.23 - 17.24, intressijävi (hallintolaki 28.1. § kohta 3), Wallius omistaa maata ko. alueella.

Yleiskaava-arkkitehti Marjo Saukkonen selosti asiaa ja poistui kokouksesta klo 17.23.

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 26.10.2020 § 405

Vt.kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää asettaa Kiskon rantayleiskaavan kumoamista Sammalonsalmen kohdalla koskevan kaavaehdotuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti 30 vuorokauden ajaksi nähtäville.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 09.12.2020 § 167

Valmistelijat: rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02 778 2300, ympäristönsuojelupäällikkö Heidi Veck, heidi.veck@salo.fi, 02 778 7800, terveystarkastaja Sami Saari, sami.saari@salo.fi, 02 778 4607.

Kiskon rantayleiskaavan kumoaminen Sammalonsalmen kohdalla on nyt edennyt ehdotusvaiheeseen. Salon kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 26.10.2020 (§ 405) asettaa Kiskon rantayleiskaavan kumoamista Sammalonsalmen kohdalla koskevan kaavaehdotuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti 30 vuorokauden ajaksi nähtäville.

Kaavaehdotus on nähtävillä 16.11.–15.12.2020 välisen ajan Halikon virastotalon 2. kerroksen aulassa, osoitteessa Hornintie 2-4, viraston aukioloaikana ja Salon kaupungin internetsivulla osoitteessa www.salo.fi/yleiskaavat.

Salon kaupunginhallitus pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa kaavaehdotuksesta.

Esityslistan liitteenä on kaavakartta ja -selostus.

Rakennusvalvonnan kannanotto:

Kaavaseloste:

"Alustavasti on suunniteltu, että kumoamisen jälkeen alueelle voitaisiin laatia uusi osayleiskaava, jossa tutkittaisiin maankäyttö kumottavaa aluetta laajemmalla alueella huomioiden rata ja sen vaikutukset.

Kaavatyö on tarkoitus tehdä tiiviissä yhteistyössä alueen asukkaiden ja maanomistajien kanssa."

Rakennusvalvonnalla ei täten ole lausuttavaa rantayleiskaavan kumoamisesta.

Ympäristönsuojelun kannanotto:

Ei lausuttavaa.

Ympäristöterveydenhuollon kannanotto:

Kaava-alueen kumoamisesta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (melu, ääni, värinä, talousveden laatu). Raideliikenteen aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa asumisterveysasetuksessa 545/2015 mainittuja sisämelun toimenpiderajoja. Sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa, mikäli ulkomelutaso ei ylitä VNP:n 993/1992 mukaisia ohjearvoja. Osayleiskaavan muutos ei saa vaarantaa kiinteistöjen talousvesikäytössä olevien kaivojen vedenlaatua.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa valmistelun mukaiset kannanotot Kiskon rantayleiskaavan kumoamisesta Sammalonsalmen kohdalla.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.